

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 121/10
Люксембург, 16 декември 2010 г.

Решение по дело C-137/09
Marc Michel Josemans/Burgemeester van Maastricht

Забраната на достъп на чуждестранни лица до нидерландските „кофишопове“ е в съответствие с правото на Съюза

Това ограничение е обосновано от целта за борба с наркотикуизма и свързаното с него нарушаване на общественото спокойствие, цел, свързана както с поддържането на обществения ред, така и с опазването на здравето на гражданите, и то както на равнище на държавите членки, така и на Съюза

Съгласно Закона за упойващите вещества от 1976 г. (Opiumwet 1976) в Нидерландия са забранени притежаването, търговията, отглеждането, транспортирането, получаването, вносът и износът на упойващи вещества, включително канабиса и неговите производни. Тази държава обаче провежда политика на толерантност по отношение на канабиса. Проява на тази политика са именно заведенията, наречени кофишопове, чието главно предназначение е продажбата и консумацията на този така наречен „лек“ наркотик. Местните органи могат да разрешат такива заведения, ако са спазени определени изисквания. В редица кофишопове се продават също безалкохолни напитки и храни.

С цел да намали, и дори да възпрепятства наркотикуизма, с решение от 20 декември 2005 г. общинският съвет на Маастрихт въвежда в общите правила на общината критерий за място на пребиваване и така забранява на всички съдържатели на кофишопове да допускат в заведенията си лица, които в действителност не пребивават в Нидерландия.

Г-н Josemans стопанисва в Маастрихт кофишоп „Easy Going“. След като на два пъти констатира, че във въпросния кофишоп са допускани лица, които не пребивават в Нидерландия, със заповед от 7 септември 2006 г. Burgemeester van Maastricht (кмет на Маастрихт) обявява това заведение за временно затворено.

Г-н Josemans обжалва посочената заповед по административен ред. Той поддържа, че разглежданата в главното производство правна уредба съдържа необосновано неравно третиране между гражданите на Съюза, което по-конкретно не дава възможност на лицата, които не пребивават в Нидерландия, да купуват безалкохолни напитки и храни в кофишоповете, което нарушава правото на Съюза. Ето защо сезираният със спора Raad der Nederlanden (Държавен съвет) се обръща към Съда.

Преди всичко Съдът напомня, че вредата от упойващите средства, включително от тези на основата на конопа, какъвто е канабисът, е всеобщо призната и че търговията с тях е забранена във всички държави членки, с изключение на стриктно контролираната търговия с оглед използване за медицински или научни цели. Това правно положение е в съответствие с различни международни актове, по-специално с редица конвенции на Организацията на обединените нации, на които държавите членки сътрудничат или към които са се присъединили, както и с правото на Съюза.

Тъй като въвеждането на упойващи средства в икономическото и търговско обращение в Съюза е забранено, що се отнася до дейността, състояща се в търговия с канабис, съдържателят на кофишоп не би могъл да се позовава на свободите на движение или на принципа на недопускане на дискриминация.

Що се отнася до дейността, състояща се в търговия с безалкохолни напитки и храни в такива заведения, кметът на Маастрихт, както и нидерландското, белгийското и френското правителство поддържат, че тази дейност има напълно вторичен характер по отношение на търговията с канабис и не може да окаже влияние за разрешаването на спора.

Съдът не възприема тази теза и счита, че в това отношение съдържателят на такова заведение може с основание да се позовава на свободите на движение.

Според Съда търговията с безалкохолни напитки и храни в кофишоповете представлява ресторантьорска дейност. Ето защо разглежданата правна уредба трябва да се преценява предвид свободното предоставяне на услуги.

Съдът постановява, че е налице ограничение при упражняването на тази свобода, доколкото съдържателите на кофишопове нямат право да предлагат законно продавани продукти на лицата, които пребивават в други държави членки, а последните лица не могат да ползват такива услуги.

Това ограничение обаче е обосновано от целта за борба с наркотицизма и свързаното с него нарушаване на общественото спокойствие.

Всъщност, тази правна уредба има за цел да прекрати нарушаването на общественото спокойствие, причинявано от многобройните туристи, желаещи да закупят или да консумират канабис в кофишоповете в община Маастрихт. Съгласно представената от кмета на Маастрихт информация, четиринадесетте кофишопове в тази община привличали близо 10 000 посетители дневно, или малко над 3,9 милиона посетители годишно. От всички тези посетители 70 % не пребивавали в Нидерландия.

Кметът на Маастрихт и нидерландското правителство отбелязват, че наркотицизмът е задълбочил свързаните с продажбата на „леки“ наркотици проблеми, които възникват в тази община — различните форми на нарушаване на общественото спокойствие и на престъпност, нарасталият брой на незаконните пунктове за продажба на наркотици, в това число на „твърди“ наркотици. Белгийското, френското и германското правителство отбелязват смущенията в обществения ред, до които това явление, включително незаконния износ на канабис, води не само в Нидерландия, но и в други държави членки, особено граничните с тази държава.

В това отношение Съдът отбелязва, че борбата с наркотицизма и свързаното с него нарушаване на общественото спокойствие е част от борбата с наркотиците. Тя е свързана както с поддържането на обществения ред, така и с опазването на здравето на гражданите, и то както на равнище на държавите членки, така и на Съюза. Тези цели представляват легитимен интерес, който по принцип може да обоснове ограничаване на задълженията, наложени от правото на Съюза, дори и на тези, които са свързани с основна свобода като свободното предоставяне на услуги.

Съдът подчертава, че забраната за допускане на чуждестранни лица в кофишоповете представлява мярка, която може да ограничи съществено наркотицизма и следователно да намали причиняваните от него проблеми.

Що се отнася до възможността да се приемат мерки, които ограничават в по-малка степен свободното предоставяне на услуги, Съдът приема, че според сведенията, предоставени както от кмета на Маастрихт, така и от нидерландското правителство, другите мерки, прилагани за борба с наркотицизма и свързаното с него нарушаване на общественото спокойствие, са се оказали недостатъчни и неефикасни с оглед на преследваната цел.

Що се отнася до възможността за предоставяне на достъп до кофишоповете на чуждестранни лица, като същевременно им се отказва продажбата на канабис, Съдът отбелязва, че не е лесно да се контролира и наблюдава дали със сигурност този продукт не е предоставен на чуждестранни лица, нито че е употребен от такива лица. Освен това

съществуват опасения, че подобен подход насърчава незаконната търговия или препродажбата на канабис от местни на чуждестранни лица в рамките на кофишоповете.

Освен това Съдът отбелязва, че разглежданата правна уредба изобщо не е пречка лице, което не пребивава в Нидерландия, да отиде в община Маастрихт в други заведения за обществено хранене за да консумира там безалкохолни напитки и храни. Според нидерландското правителство броят на тези заведения възлиза на повече от 500.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106